

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ได้กำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ให้ ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการ พัฒนาการเรียนรู้ให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิตพัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลัง แรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมี คุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะ การสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. 2549 : 50) ซึ่งสอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่านักเรียนทุก คนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการ จัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ และ มาตรา 24 กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำ ได้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น รักการอ่านและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2547 : 13-14)

จากการประเมินสถานการณ์พัฒนาคนและสังคมไทยพบว่า คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แต่ผลการพัฒนาชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญหลายประการที่ต้องเร่งแก้ไข และเสริมสร้างให้เข้มแข็ง การพัฒนาทางการศึกษาขยายตัวเชิงปริมาณอย่างรวดเร็ว แต่คุณภาพการเรียนเป็นเรื่องที่ต้องให้ ความสำคัญสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 4 วิชาหลักคือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์มีคุณภาพต่ำกว่าร้อยละ 50 มาโดยตลอด รวมทั้งยังขาดความเข้มแข็งในด้านความรู้และ ทักษะ พื้นฐานในการทำงานด้านการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ การพัฒนาคนให้มีศักยภาพ ดังกล่าว ส่วนหนึ่งคือให้การศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการเตรียมคน เป็นการสร้าง รากฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการเรียนรู้สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ ทำให้นักเรียน จำเป็นต้องแสวงหาความรู้ตลอดเวลา ด้วยการรู้จักใช้เทคโนโลยีต่างๆให้เป็นและเพื่อการพัฒนา คุณภาพของนักเรียนอย่างแท้จริงตามความต้องการของประเทศ สภาพการจัดการเรียนการสอน จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้นักเรียนให้มีความก้าวหน้าในผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

ในยุคของข้อมูลสารสนเทศแต่ละวันมีข้อมูลข่าวสารเข้ามามากมาย ข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญ ถ้าคิดวิเคราะห์ไม่เป็น อาจจะได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจำนวนมากผิดพลาด บุคคลจึงต้อง

รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแยกแยะสิ่งที่เป็นความจริงออกมาจากส่วนที่เป็นเท็จ เพื่อจะได้ใช้การตัดสินใจอย่างฉลาด ดังนั้นการคิดวิเคราะห์จึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน (วนิช สุรรัตน์. 2547 : 123) การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่างๆของสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งที่สำคัญของสิ่งที่กำหนดนั้น (สุวิทย์ มูลคำ. 2547 : 9) การคิดวิเคราะห์จะเกิดขึ้นเมื่อต้องการทำความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อเกิดความสงสัยในบางสิ่ง จึงพยายามหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลมาอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต้องการประเมินสิ่งต่างๆเพื่อตัดสินใจเลือกสิ่งที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การคิดวิเคราะห์ต้องใช้ความสามารถในการสังเกต ติความ การสืบค้น การหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงที่ดี เพื่อค้นหาความเป็นไปของเรื่องนั้น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาความสามารถของสมองในการคิดวิเคราะห์เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง ไม่ผิดพลาด (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2546 : 22)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกันทำให้ประกอบธุรกิจการงานและการดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (กรมวิชาการ. 2545ข : 3)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยประกอบด้วย 5 สาระ ในเรื่อง การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรมจึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพของเยาวชนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการคิด เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ (กรมวิชาการ. 2545ข : 12) จึงเป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้กับนักเรียน ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ให้สูงขึ้น

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (National test) ได้สรุปข้อมูลการประเมินคุณภาพการศึกษานักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในปีการศึกษา 2549 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับพอใช้ คือได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 48.12 ซึ่งไม่ถึงร้อยละ 50 และถือว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และจากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนวัดโสภณเจติการาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่

จำเป็นตามหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยเฉลี่ยร้อยละ 43 ซึ่งอยู่ในระดับปรับปรุง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2549 : 12) ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ร้อยละเอ็ดของปัญหานี้ พบว่า นักเรียนคิดวิเคราะห์ในสถานการณ์ต่างๆ ไม่ได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าว มีวิธีจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ พบว่ามีการสอนหลายวิธีที่ช่วยพัฒนาการคิดวิเคราะห์ เช่น การสอนแบบโครงงาน เป็นวิธีสอนแนวทางหนึ่ง ที่จะช่วยแก้ปัญหาในการฝึกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เน้นนักเรียนเป็นสำคัญเริ่มจากนักเรียนเป็นผู้คิดปัญหา ลงมือปฏิบัติ หาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีครูคอยกระตุ้น แนะนำให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด จนได้เป็นผลงานแล้วจึงจัดทำเป็นรายงานวิธีดำเนินการและนำเสนอผลงาน (กรมวิชาการ. 2544ก : 106) การสอนแบบโครงงาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เหมาะสำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษา เพราะเป็นวิธีสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง เรียนในสิ่งที่เรียนรู้ (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. 2544 : คำนำ) โครงงานเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดค้นหาความรู้ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถทำงานและแก้ปัญหาร่วมกับผู้อื่นได้ การเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริงนี้ ผู้เรียนจะจำและนำไปใช้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดและสนใจใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพอย่างแท้จริง

โมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) เป็นอีกวิธีหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนศึกษารวบรวม ข้อมูลด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการแลกเปลี่ยนความรู้ การได้เคลื่อนไหวทางกาย การเรียนรู้กระบวนการต่างๆ เช่น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการจัดการ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ ทำให้บรรยากาศในการเรียนรู้เต็มไปด้วยความกระตือรือร้น ตื่นเต้น ไม่เบื่อหน่าย นักเรียนได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ มีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีอิสระในการตัดสินใจ การตอบคำถาม และการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจที่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนในกลุ่ม มีเสรีภาพในการแสดงความคิด ซึ่งผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียน สามารถอธิบาย ชี้แจง ตอบคำถามได้ดี และยังพัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นกลุ่ม การสื่อสาร รวมทั้งเกิดความใฝ่รู้ (ทิศนา แคมมณี. 2547 : 113)

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา พบว่า การจัดการเรียนรู้ทั้งสองวิธี ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่าปกติ ดังจะ

เห็นได้จากงานวิจัยของ พัชรินทร์ ธรรมสังวาลย์ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยทักขสัมพันธ์ ท 305 โดยใช้โครงงานเป็นสื่อ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เฉลิม อุทกัง (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาแผนการสอนแบบโครงงานภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมการสอนแบบโครงงาน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สุเมธดา งามชัด (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการสอนภาษาอังกฤษแบบโครงงานที่มีต่อความสามารถด้านการคิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า การสอนภาษาอังกฤษแบบโครงงานทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการคิดสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จิรนนท์ บุญเรือน (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบชิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบชิปปามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงกว่าการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สุดารัตน์ สุทธิชาติ (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา เพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการวิเคราะห์และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนโดยใช้รูปแบบชิปปา เพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการวิเคราะห์และเจตคติความรักชาติสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ยังไม่พบว่ามีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบระหว่างการจัดการเรียนรู้สองวิธีนี้ในวิชาภาษาไทย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการทราบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน และการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปาแตกต่างกันหรือไม่ ดังนั้นจึงต้องมีการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบอย่างเป็นระบบ ซึ่งคำตอบหรือผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานและการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา ในวิชาภาษาไทยและนำไปประยุกต์ใช้กับศาสตร์สาขาอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา ซึ่งผลการวิจัย นอกจากจะทราบว่าการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปาที่จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์แตกต่างกันแล้ว ยังสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและวิชาอื่นๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมากขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนสันติสุข อำเภอลาดบัวหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 6 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 160 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโสภณเจติการาม อำเภอลาดบัวหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งเป็นห้องเรียนตามสภาพจริง (Intact group) จับฉลาก เป็นกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน จำนวน 20 คน และกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา จำนวน 20 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ วิธีการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่

2.1.1 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

2.1.2 การจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

2.2.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2.3 ตัวแปรร่วม

เจตคติต่อวิชาภาษาไทยก่อนการทดลอง

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เรื่องพระมหากษัตริย์และพระบรมราชินีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช แบ่งเป็น 10 ตอนคือ ศักดิ์ขลังบัลลังก์ บารมีพระมหาสัตว์ พระกุมารเจริณวิชัย สุวีบากรรม ทรงกระทำความเพียร ครองกรุงมดีนิทานคร ความกตัญญู มะม่วง เป็นเหตุ ประกอบราชกิจ และบทสรุปเรื่องพระมหากษัตริย์

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ใช้เวลาในจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 2 กลุ่ม 5 สัปดาห์ๆ ละ 4 ชั่วโมง ทดลองสอน จำนวน 20 ชั่วโมง ทดสอบก่อนเรียน จำนวน 2 ชั่วโมง และหลังเรียน จำนวน 2 ชั่วโมง รวมระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 24 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเอง

กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา ว่าการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แตกต่างกับการจัดการเรียนรู้แบบแบบโมเดลซิปปาหรือไม่ โดยจะใช้สถิติขจัดอิทธิพลของเจตคติต่อวิชาภาษาไทยออกไป เนื่องจากการศึกษาของ จิรนนท์ บุญเรือน (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า เจตคติต่อวิชาภาษาไทยมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงนำเจตคติต่อวิชาภาษาไทยก่อนการทดลองมาเป็นตัวแปรร่วม และอาศัยกรอบความคิดดังต่อไปนี้

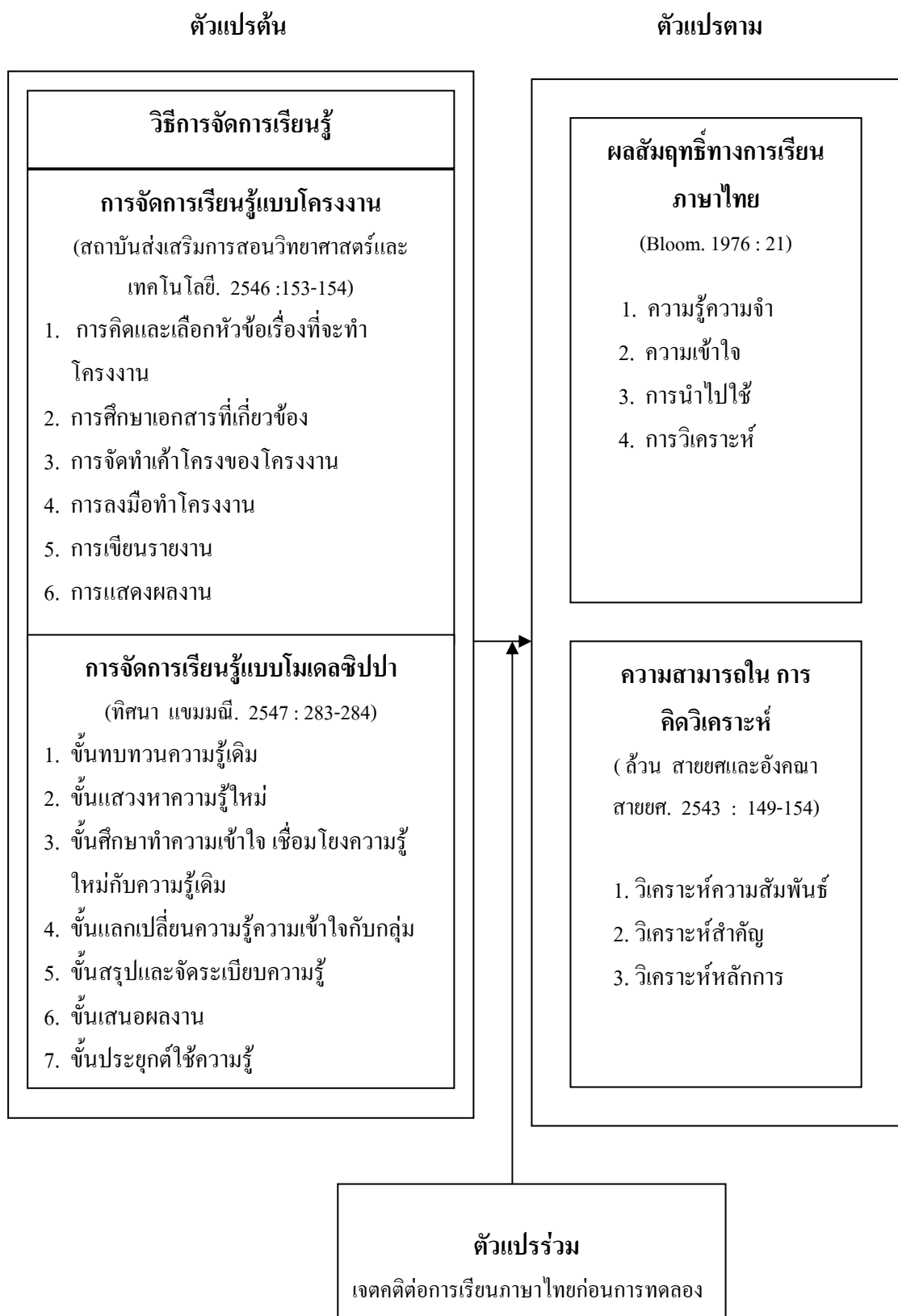
1. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Approach) อาศัยกรอบความคิดของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546 : 153-154) ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นการคิดและเลือกหัวข้อเรื่องที่จะทำโครงงาน ขั้นการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ขั้นการจัดทำเค้าโครงของโครงงาน ขั้นการลงมือทำโครงงาน ขั้นการเขียนรายงาน ขั้นการแสดงผลงาน

2. การจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา (CIPPA MODEL) ผู้วิจัยอาศัยกรอบความคิดของทิสนา แคมมณี (2547 : 283-284) ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นศึกษาทำความเข้าใจ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นเสนอผลงาน ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย อาศัยกรอบความคิดของบลูม (Bloom. 1976 : 21) วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพฤติกรรมด้านความรู้และความคิด (Cognitive domain) บลูม (Bloom. 1976 : 21) จำแนกไว้ 4 ระดับ คือ ความรู้ความจำ (Computation) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำไปใช้ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis)

4. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ อาศัยกรอบความคิด ของลิวน สายยศและอังคณา สายยศ (2543 : 149-154) ประกอบด้วยคุณลักษณะในการคิด 3 ลักษณะ คือวิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์สำคัญ วิเคราะห์หลักการ

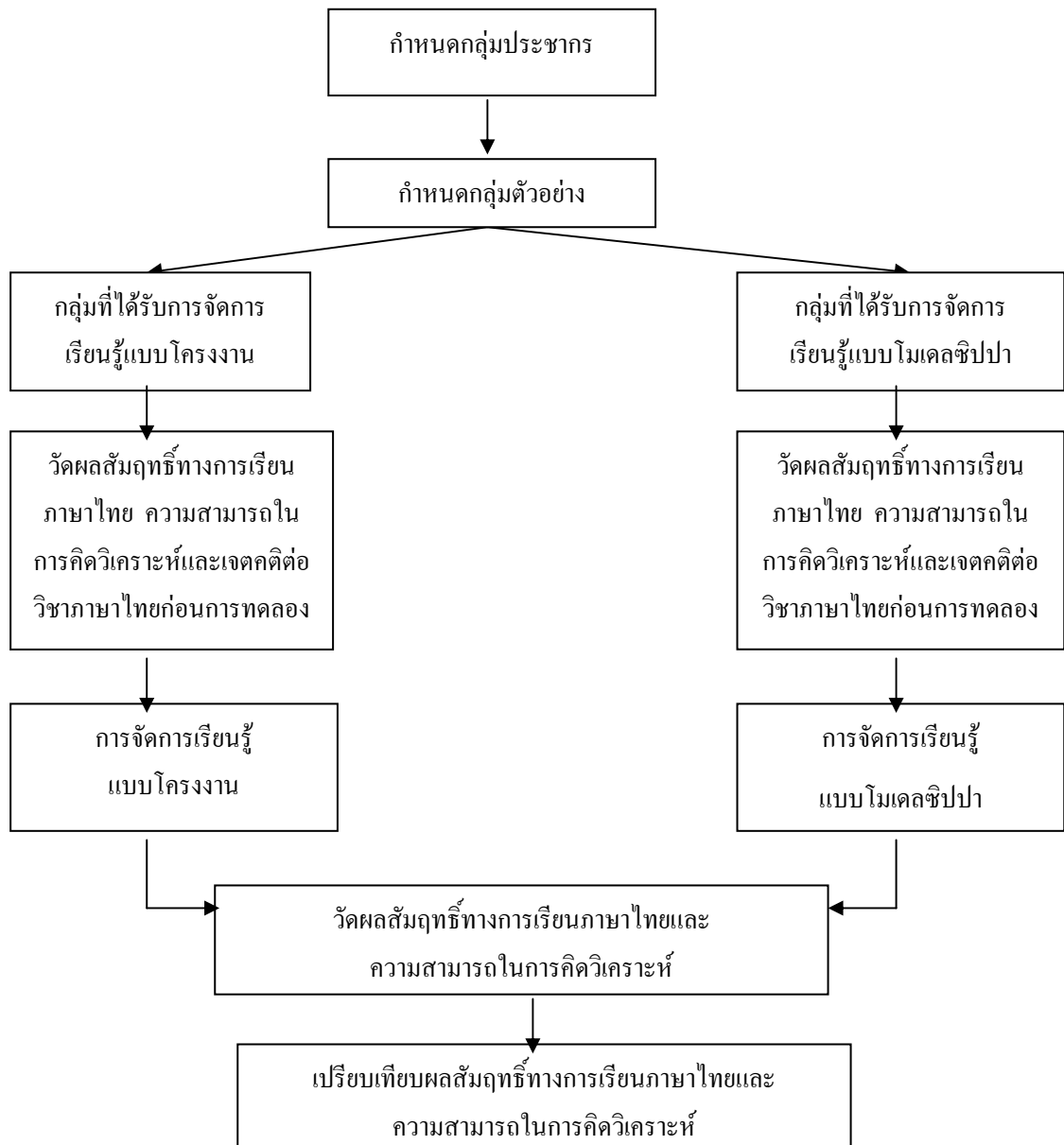
ซึ่งสรุปกรอบความคิดในการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

จากกรอบความคิดในการวิจัยครั้งนี้สามารถเขียนขั้นตอนการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา ดังแสดงในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการ และวิธีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างมีระบบ เพื่อหาคำตอบที่ตนเองสงสัยและอยากรู้จนได้ ข้อสรุปหรือผลการศึกษาในเรื่องนั้นๆ ภายใต้คำแนะนำให้คำปรึกษา และการดูแลของครูผู้สอน การจัดกิจกรรมโครงงานมีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 6 ชั้น ดังนี้ (สถาบันส่งเสริมการสอน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546 : 153-154) ดังนี้

- ขั้นที่ 1 กิจและเลือกหัวข้อเรื่อง
- ขั้นที่ 2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- ขั้นที่ 3 จัดทำเค้าโครงของโครงงาน
- ขั้นที่ 4 ลงมือทำโครงงาน
- ขั้นที่ 5 เขียนรายงาน
- ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน

การจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็น ศูนย์กลาง โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มละ 4 คน ละครความรู้กัน ให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้า แสวงหา ความรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการทำงาน รวบรวมข้อมูล และสร้างองค์ความรู้ด้วย ตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 7 ชั้น (ทิสนา เขมมณี. 2547 : 283-284) ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม
- ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่
- ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม
- ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่ม
- ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้
- ขั้นที่ 6 เสนอผลงาน
- ขั้นที่ 7 ประยุกต์ใช้ความรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย หมายถึง คะแนนที่ได้จากการสอบวัดความรู้ ความ เข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์ ในการเรียนภาษาไทย เรื่องพระมหากษัตริย์ ซึ่งวัดได้จาก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หมายถึง คะแนนที่ได้จากความสามารถของนักเรียนในการจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ ความสำคัญ ค้นหาลักษณะร่วม จุดเด่น จุดด้อย ดีความ ซึ่งบ่งจุดสำคัญ จัดประเภท วัดโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ลักษณะข้อสอบเป็นการใช้คำถามแบบวิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์หลักการ มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เจตคติต่อวิชาภาษาไทย หมายถึง คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเพื่อวัดความรู้ ความรู้สึก ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติก่อนเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อวิชาภาษาไทย วัดได้จากแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาภาษาไทย เป็นแบบลิเคอร์ทสเกล (Likert scale) ชนิด 5 ตัวเลือก

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปาแตกต่างกัน
2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปาแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ต่อสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโสภณเจติการาม ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ที่จะนำความรู้จากผลการวิจัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนให้สูงขึ้น